

BirdLife Sverige effektrapport 2025

Inledning

BirdLife Sverige är en ideell naturvårdsorganisation med fokus på vilda fåglar. Vår vision är En ljus framtid för fåglar och människor. BirdLife Sverige är också en partner inom BirdLife International, världens största naturvårdsorganisation.

Vårt arbete syftar till att:

- skydda och bevara Sveriges fågelarter och deras livsmiljöer
- öka kunskapen om fåglar och natur hos allmänheten
- inspirera fler att engagera sig i fågelskydd och fågelintresse

Målgrupp

BirdLife Sverige verkar nationellt och internationellt för fågelskydd och naturvård. Vi samarbetar med regionalföreningar, forskare, myndigheter och ideella aktörer. Våra målgrupper omfattar bland annat fågelskådare, skolor, pedagoger, barn och unga samt en bred naturintresserad allmänhet.

Organisation

BirdLife Sverige är en demokratisk medlemsorganisation där regionalföreningarna utgör en central del av strukturen. Föreningen driver Ottenby fågelstation och naturum Ottenby på Ölands södra udde och har ett nära samarbete med sitt helägda bolag Naturbutiken. Arbetet genomförs av anställd personal vid kansliet, i samverkan med en aktiv styrelse, projektanställda samt kommittéer och ett stort antal ideellt engagerade.

Våra strategier för att uppnå uppsatta mål

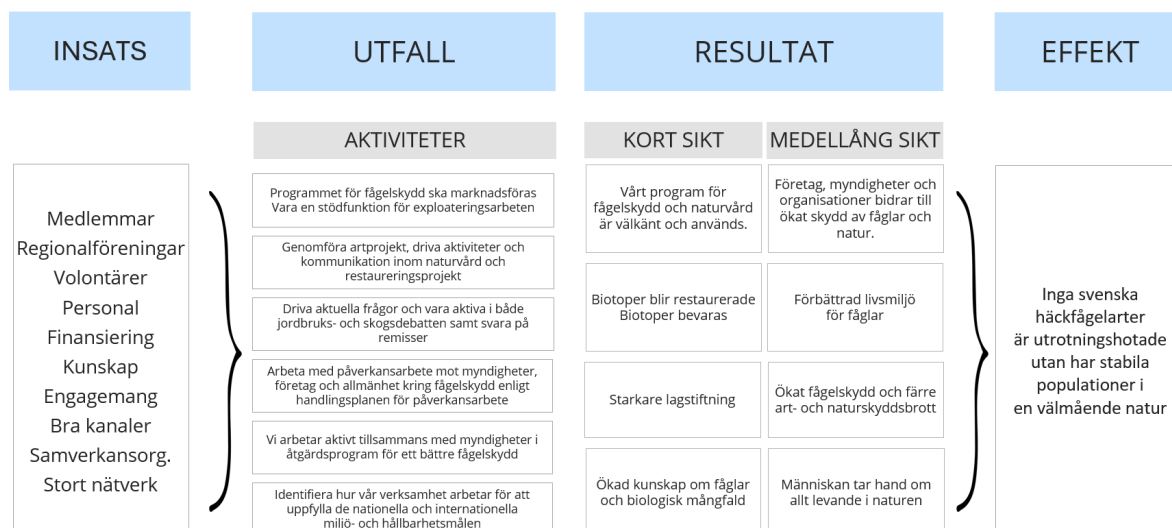
Strategi för fågelskydd

- samordning av fågelskyddsprojekt på lokal, regional och nationell nivå
- påverkansarbete för stärkt hänsyn till fåglar i lagstiftning och samhällsplanering
- inventeringar, uppföljning och forskning kring hotade arter och livsmiljöer
- stöd till markägare och myndigheter för förbättrad förvaltning av viktiga fågelmiljöer
- internationellt samarbete inom BirdLife-nätverket

Strategi för fågelintresse

- utbildningar, evenemang och folkbildning om fåglar och natur
- digitala plattformar för kunskapsspridning och engagemang
- stöd till regionalföreningar i deras publika och ideella verksamhet
- riktade insatser för barn, unga och nya målgrupper
- mentorskap och ledarutveckling

Theory of change – fågelskydd

Fågelskydd

Under 2025 har BirdLife Sverige bedrivit ett omfattande arbete för att skydda hotade fågelarter och deras livsmiljöer. Insatserna har kombinerat praktiska åtgärder i fält, juridiskt och politiskt påverkansarbete samt samarbete med forskare och myndigheter. Arbetet har omfattat projekt för bland annat sydlig kärrsnäppa, vitryggig hackspett, ängshök, skräntärna och pilgrimsfalk. Genom restaurering av våtmarker och strandängar, predatorkontroll, boövervakning och uppfödningssatser har häckningsframgång och överlevnad kunnat förbättras för flera av dessa arter. Ringmärkning, inventering och uppföljning har varit viktiga bitar av arbetet. Under året har övervakning skett av ett stort antal arter och miljöer, vilket gett underlag för riktade åtgärder och stärkt kunskapsläget om tillståndet för fågelfaunan.

Skog och markanvändning

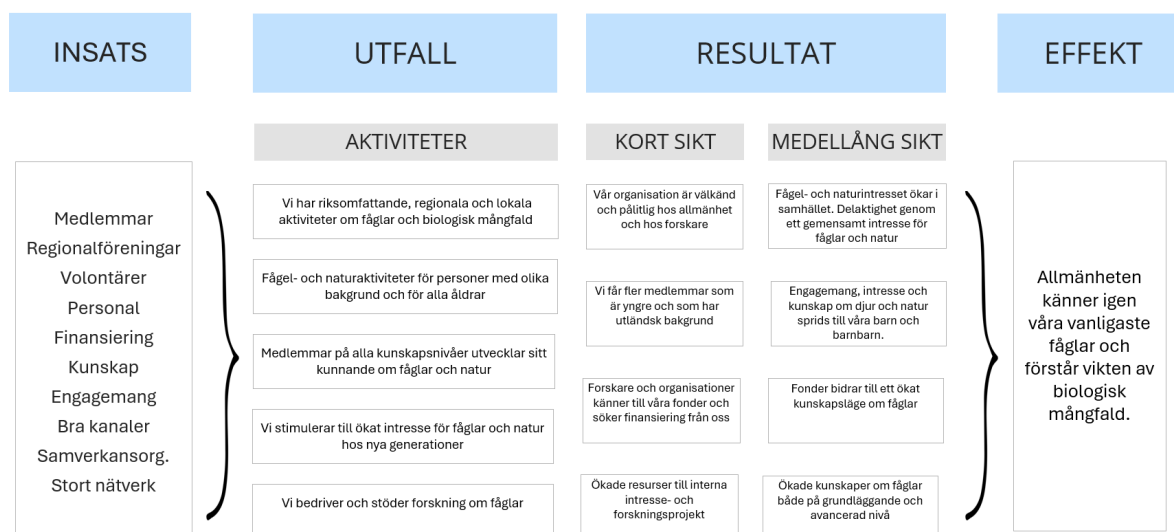
Skogsbrukets påverkan på biologisk mångfald har varit ett prioriterat arbetsområde. BirdLife Sverige har arbetat både förebyggande och rättsligt för att säkerställa att skogar med höga naturvärden identifieras och bevaras. Ett stort antal avverkningsanmälningar har granskats och överklagats, särskilt i områden med livsmiljötypen västlig tajga. Föreningen har deltagit i dialoger och sektorsråd med skogsbrukets aktörer och myndigheter samt medverkat i regeringsuppdrag och samverkansprocesser. Parallellt har arbetet med jordbrukslandskapets fåglar stärkts genom dialog med myndigheter och lantbrukets organisationer samt genom utveckling av initiativ som Årets mångfaldsbonde.

Politik, lagstiftning och internationellt arbete

BirdLife Sverige har under 2025 lämnat ett stort antal remissvar, yttranden och överklaganden inom områden som skogsbruk, energi, infrastruktur, jakt och naturvård. Arbetet har bidragit till att synliggöra fåglarnas behov i beslutsprocesser och i flera fall lett till förändrade eller omprövade planer. Vi ser en tydlig utveckling av fler domar där fåglarna och den biologiska mångfalden vinner laga kraft!

Internationellt har BirdLife Sverige varit med inom arbetsgrupper i BirdLife Europe and Central Asia, bland annat i för skog, jordbruk, energi, marina ekosystem och restaurering. Ett betydande fokus har legat på implementeringen av EU:s restaureringsförordning och på att stödja ett starkt skydd för natur inom EU.

Theory of change – fågelintresse

Fågelintresse

BirdLife Sveriges arbete med fågelintresse har under 2025 nått många människor genom ett brett spektrum av aktiviteter, evenemang och utbildningar. Arbetet har bedrivits i nära samverkan med regionalföreningar, Studieförbundet och andra samarbetspartners. Publika evenemang som Fågelskådningens dag, Fågeltornskampen, Vinterfåglar inpå knuten, Falsterbo Bird Show, EuroBirdwatch och Ringmärkningens dag har samlat stora deltagargrupper och bidragit till ökad kunskap och engagemang. Speciellt att nämna är Falsterbo Bird Show, där flera rekord slogs under året; antal besökare, antal deltagare på exkursioner och antal utställare. Digitala mötesformer, som Fågeldialogen, har fungerat som viktiga arenor för erfarenhetsutbyte mellan ideellt engagerade i hela landet.

Utställningen Blåhaket vid Ottenby invigdes under året och visar bredden i det ideella arbete som bedrivs inom BirdLife Sveriges organisation. Utställningen fungerar som en mötesplats och inspirationskälla för både nya och erfarna fågelintresserade.

Barn, unga och ungdomsverksamhet

Ungdomsskådarna har haft ett aktivt verksamhetsår med läger, tävlingar, utbildningar och kommunikationsinsatser. BirdLife Sverige har parallellt genomfört en riktad ungdomssatsning, bland annat genom ledarutbildning, stödmaterial till föreningar och utställningen Ung blick på naturen. Arbetet har bidragit till stärkt synlighet för ungdomsverksamheten och förbättrade förutsättningar för regionala och lokala initiativ. Under 2025 såg vi en tydlig effekt av vårt arbete för barn och unga, vi fick dubbelt så många nya ungdomsmedlemmar som de föregående åren.

Kapacitet och kunnande

BirdLife Sverige har stärkt sin organisatoriska kapacitet och samarbetet inom Kedjan, där regionalföreningar knyts närmre riksorganisationen, har varit mycket lyckat. Under de senare åren ser vi nu effekten av ett beslut med syftet att bygga en starkare organisationsstruktur som fattades 2011. Vi upplever en bättre gemenskap, kortare informationsvägar och en delad glädje och engagemang för fåglar och natur. Kansliet har haft ansvar för ett brett spektrum av frågor, däribland fågelskydd, kommunikation, ekonomi, insamling, IT, projektledning och internationell samverkan.

Kommittéerna, med ideellt arbetande personer, är viktiga kunskaps- och arbetsresurser inom områden som taxonomi, rapportering, fågelintresse, rariteter och Ottenbyverksamheten. Det är många ideella timmar som läggs ner inom organisationen varje år. Dock arbetar vi vidare med att rekrytera nya krafter, både på regional och riksnivå då det krävs många fler personer för att föreningarna ska fungera riktigt bra.

Uppföljning och effektmätning

BirdLife Sverige använder en förändringsteori (theory of change) för att följa upp hur insatser leder till resultat och effekter. Modellerna för fågelskydd och fågelintresse visas i grafik under respektive avdelning ovan. Uppföljningen baseras bland annat på:

- antal och typ av överklaganden, yttranden och remissvar
- genomförda restaurerings- och bevarandeåtgärder
- deltagande i evenemang, utbildningar och digitala forum
- medlemsutveckling och engagemang i digitala kanaler
- bidrag till förändringar i policy, beslut och förvaltning

Verksamhetsberättelse

På vår hemsida, under Om oss/Dokument, återfinns våra årliga verksamhetsberättelser. Där går att läsa mer i detalj om allt som BirdLife Sverige och regionalföreningarna arbetar med.

Kommunikation och spridning

Kommunikation är en integrerad del av BirdLife Sveriges arbete. Under året har föreningen nått en bred publik genom webbplats, sociala medier, nyhetsbrev, pressarbete och medlemstidningen Vår fågelvärld. Facebookgruppen Fåglar inpå knuten har fortsatt att växa och fungerar som en central plattform för folkbildning och dialog. På övriga sociala medier ser vi ett större engagemang, vi får fler interaktioner och fler följare.

Slutligen

BirdLife Sveriges verksamhet under 2025 har präglats av ett starkt ideellt engagemang, bred samverkan och ett kunskapsbaserat arbetssätt. Genom kombinationen av fågelskydd, forskning och folkbildning har föreningen bidragit till förbättrade förutsättningar för fåglar och natur samt till ökad förståelse och delaktighet hos människor i hela landet.